

Tóth Béla emlékére

Tóth Béla 1925.02.20-án született Tiszaszederkényben (ma Tiszaújváros). Középiskolai tanulmányai a Miskolci Lévy József Református Gimnáziumban végezte, itt lett a 19. számú Bükk Cserkészcsapat tagja. 1944 nyarán leventeként részt vett a Szövetséges csapatok légitámadásai után a városban a romeltakarításban. 1944 novemberében - a Szálasi kormány idején - behívták levente szolgálatra, majd gyalog, illetve vasúton Németországban vitték - több ezer hasonló korú társával együtt - hogy, katonai kiképzést kapjon és bevessék őket a Szövetséges csapatok ellen. Ebből a nagy zűrzavarban nem lett semmi, helyette 1945 márciusától 1946 júniusáig angol hadifogságban volt Belgiumban.

Hazatérve leérettségizet, majd könyvelőként helyezkedett el a mezőgazdaságban. Munkahelyén 1956 októberében kiállt a forradalom mellett, ezért annak leverése után előbb visszavonták szakmai kitüntetésait, majd elbocsájtották. Hosszú ideig alkalmi munkásként, segédmunkásként dolgozott, hogy el tudja tartani magát és családját. Dr. Romány Pál mezőgazdasági miniszter segítségével – aki korábban Nagy Imre professzor, majd később miniszterelnök segítője volt – sikerült visszakerülnie szakmájába. Könyvelőként kezdte, majd főkönyvelőként ment nyugdíjba. 65 éves koráig dolgozott, mert a mellőzés alatt sokszor nem volt bejelentve munkaviszonya. Ezért a meghurcoltatásért soha nem rehabilitálták!

A Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetsége 1989-ben alakult Budapesten. 1990-ben hozták létre a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezetet, melynek Tóth Béla alapító tagja volt, 2000-től haláláig (2016.09.21-ig) pedig elnöke. A szervezetnek fontos szerepe volt abban, hogy 1991-94 között a volt hadifoglyok a kormány rendelete alapján kárpótlásban részesültek meghurcoltatásukért. A bajtársak felkutatásában, a tájékoztatók és fogadóórák tartásában, az adatlapok kitöltéséhez nyújtott segítségéből Tóth Béla kivette a részét. Lelkiismeretes, precíz munkájának köszönhetően a megyében több mint 600 volt hadifogoly részesült kárpótlásban.

A 90-es évek második felében pedig kitartóan küzdött azért, hogy először a 3 évet meghaladó hadifogságot elszenvedett bajtársak, majd utána az egy évet elérték is nyugdíj kiegészítésben részesüljenek. A jogszabályok elfogadása után mondta: ezért az ügyért három miniszterelnökkel és több miniszterrel folytattam évekig tartó levelezést, de a bajtársaimért megérte!

Hosszú elnöksége alatt a megyei szervezet delegációi felkeresték az I és a II. világháború magyar katonatemetőit szerte Európában, de leggyakrabban a Kárpát medencében. Ekkor virágok, nemzetiszínű szalagok, mécsesek kerültek a magyar katonák sírjaira, akik életüket áldozták a hazáért. Tette mindezt akkor, amikor még nem kerültek ezek a temetők a jubileumi évfordulók reflektorfénybe. Különösen szívén viselte a Miskolci 10. honvéd ezred vitéz katonáinak sorsát. Rendszeresen ment a szövetség küldöttsége a Galíciai és az Erdélyi harcok színhelyeire. Ekkor alakult ki nagyon jó, baráti kapcsolat Limanowa város vezetésével és hagyományörzőivel, amely immár 20 éve tart.

Tóth Béla halálával egy kiváló hazafit, a hadifogoly ügy elkötelezettjét, egy békepárti embert, hívő reformátust és a felnövekvő nemzedék, az ifjúság pártolóját veszítettünk el. Volt bajtársaid fájó szívvel kísérek utolsó utadra. Nyugodjál békében!

Fekete Dénes